

EĞİTİM UYGULAMALARINDA YOL GÖSTERİCİ PARADİGMA ARAYIŞINDA TIP BİLİMİNİN ROLÜ VE MEDYAYA YANSIMASI

Fatmagül ASLAN¹

ÖZ

Amaç; günümüz bilgi toplumunun ihtiyaçlarına hitap edecek eğitim uygulamaları arayışında tıp biliminin rolünün incelenmesidir. Yöntem olarak tek oturumda Google arama motorunda tarama yapılması seçilmiştir. Anahtar kelimeler “eğitim, tıp, paradigma” birlikte ve tek seferde girilmiştir. Ulaşılan ilk 10 sayfadan 30 ulusal ve 1 yerel veri sayfası çalışmaya dahil edilmiştir. Bu sayfalardan elde edilen veriler analiz edilmek üzere sınıflandırılmıştır. İstatistiksel analiz sonucu anlamlı bulunan ve çalışmanın amacı ile tutarlı olan veriler literatür eşliğinde tartışılmıştır. Toplanan veri sayfalarının yüksek oranda (%90,3) son on yıla (2010-2019) ait olduğu, kalan veri sayfalarının (% 9,7) ise 2000-2010 yıllarına ait veriler olduğu tespit edilmiştir. Son 20 yılda medyaya yansıyan eğitim ve tıp konulu sayfalar analiz edildiğinde %29 oranında makale, %19,4 duyuru sayfası, %16,1 haber, %16,1 konferans/seminer, %12,9 kitap, %3,2 kongre ve yine %3,2 oranında röportaj sayfası olduğu saptanmıştır. Veri türlerinin ise en çok “tematik” (% 42) ardından eşit oranda (% 29) “epizodik” ve “tematik ve epizodik” olduğu tespit edilmiştir. Çalışmamızda eğitim ve tıp eğitimi konularında yeni paradigma oluşturulması konusundaki tematik içerikli internet sayfası oranı %46,7 olarak saptanmıştır. Çalışmada epizodik içerikli haber sayfası oranı %59,3 tür. Epizodik içerikli sayfalarda özel eğitim kurum ve kuruluşlarının gerek reklam gerekse toplumu bilgilendirmek amaçlı bu konuda sık paylaşımında buldukları dikkat çekici bulunmuştur. İnsan evrimi veya paradigmlar ne yöne uzanırsa uzansın tıp biliminin eğitim bilimi başta olmak üzere diğer disiplinlere katkısının çok yönlü ve insan temelli olacağı; bu konuda daha çok çalışmaya ihtiyaç olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, tıp, paradigma

THE ROLE OF MEDICAL SCIENCE IN THE SEARCH FOR A GUIDING PARADIGM IN EDUCATIONAL PRACTICES AND ITS REFLECTION IN THE MEDIA

ABSTRACT

The aim of this article is to examine the role of medical science in the search for educational applications that will address the needs of today's information society. As a method, Google search in a single session was chosen. Key words “education, medicine, paradigm” were entered together and at once. From the first 10 pages reached, 30 national and 1 local data pages were included in the study. The data obtained from these pages were classified for analysis. The data found to be significant as a result of statistical analysis and consistent with the aim of the study were discussed with respect to the literature. It was determined that the collected data sheets (90.3%) belonged to the last ten years (2010-2019) and the remaining data sheets (9.7%) belonged to the years 2000-2010. When the pages related with education and medicine, which were reflected in the media in the last 20 years, were analyzed, 29% article, 19.4% announcement page, 16.1% news, 16.1% conference / seminar, 12.9% book, 3.2% congress and 3.2% interview pages were determined. Data types were mostly “thematic” (42%) followed by “episodic” and “thematic and episodic” with an equal rate (29%). In our study, the thematic content of the new paradigm on education and medical education was found to be 46.7%. The rate of news pages with episodic content is 59.3%. In the pages with episodic content, it was found that private education institutions and organizations frequently shared this method both for advertising and for informing the public. Regardless of human evolution or paradigms, the contribution of medical science to other disciplines, particularly educational science, will be multifaceted and human-based; more studies are needed on this subject.

Keywords: Education, medicine, paradigm

¹ Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Adli Tıp Birimi, drfatmagulaslan@yahoo.com

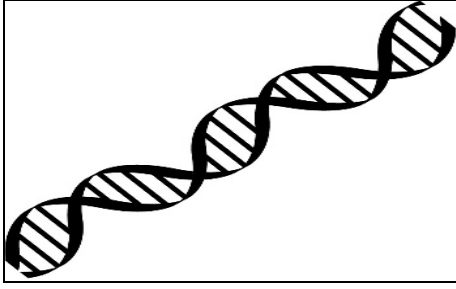
GİRİŞ

Değişim, bireysel ve toplumsal alanda kaçınılmaz olan bir süreçtir (Kan, 2009, s.895). Günümüzde toplumlar hızlı bir değişim geçirmekte bu da sosyal, siyasal, kültürel, ekonomik vb. pek çok gelişmeyi beraberinde getirmektedir. Değişim ve dönüşümün etkilerinin en yoğun görüldüğü alanların başında “uygulamalı bir sosyal bilim” olarak nitelendirilen eğitim gelmektedir (Genç, 2017, önsöz). Bu noktada eğitimin amacı ve okulların işleyişinin yeniden tanımlanması bir zorunluluk haline gelmiştir ve temelinde toplumsal yapıdaki “inanç, değer ve tekniklerin” değişmesinin yattığı ifade edilmektedir (Genç, 2017, önsöz). Diğer disiplinler eğitimdeki bu değişim sürecine hem katkıda bulunmaktadırlar hem de bu süreçte kendileri de evrilmektedirler. Çalışmada eğitimdeki yeni paradigma arayışları sırasında ve sonrasında eğitim bilimine tıp biliminin katkısının medya yansımaları araştırılmış ve elde edilen veriler bu konudaki literatür eşliğinde gözden geçirilmiştir.

Eğitim insanın bireysel, çevresel ve sosyal yönlerden başarıya ulaşmasında; barış, özgürlük, sosyal adalet ve evrensel bütünlük ideallerine erişmesinde temel araç ve ayrıca toplumsal ve ekonomik kalkınmanın da itici bir gücü olarak görülmektedir (Arslan vd., 2003, s. 160). Yine bilginin güç olarak görüldüğü çağımızda bireysel, toplumsal ve evrensel gelişimin temel boyutunu eğitimin oluşturduğu ileri sürülmektedir (Arslan vd., 2003, s.160). Literatürde; eğitimde bilgi, küreselleşme, çok kültürlülük, medya okuryazarlığı, dijital vatandaşlık, bilgi ve iletişim teknolojileri ve öğretmen, duygu yönetimi, duygusal emek, eleştirel-bilinçli sevgi eğitimi, yaşam boyu öğrenme gibi genel tanımlara sıkça rastlanmaktadır. Öğrenme ve öğretme hakkındaki yeni bilgiler öğrenmenin parmak izi kadar kişiye özgü bir olgu olduğunu, herkesin öğrenme tür, hız ve kapasitesinin farklı olduğunu, uygun öğrenme olanağı sağlandığında öğrenemeyecek birey olmadığını ortaya koyacak nitelikte bulunmaktadır (Özden, 1999, s. 22). Bu bilgiler ışığında eğitimdeki yeni paradigma arayışında insan temelli yaklaşımların ön planda olacağına ileri sürülmesi (Arslan vd., 2003, s.160) de yanlış olmayacaktır. Hatta bu görüş çalışmadaki hipotezimizin omurgasını oluşturmaktadır.

Eğitim; sosyoloji, psikoloji, antropoloji, felsefe, sanat, ekonomi, politika, tarih vb. gibi bilim dalları ile ilişkili olan çok yönlü ve tanımlanması güç bir kavram olarak değerlendirilmektedir (Uğurlu, 2015, s.5). Eflatun’a göre insana en iyi olgunluğu vermektir (Uğurlu, 2015, s.6). Bireyin davranışlarında farklı ortamlarda, farklı zamanlarda ve farklı şekillerde gerçekleşen kasıtlı ve istendik değişiklik meydana getirme süreci olarak tanımlanmıştır (Uğurlu, 2015, s. 9; Saylan, 2015, s.2). Günümüzde formal ve enformal olarak değişkenlik gösteren, insanın ömrü boyunca devam eden döngüsel bir çift sarmaldır diyebiliriz. Bu ilişki tarafımızdan metaforik olarak DNA çift sarmal yapısına benzetilmiştir. (Bkz. Resim 1) Çünkü eğitim ilk olarak aile içerisinde başlamakta (Saylan, 2015, s. 3) ise de, formal eğitim sürecine giren bireyin toplumla ve çevre ile ilişkisi devam ettiği sürece enformal-formal döngüsü şeklinde devam edip gitmektedir. İlerleyen yaşlarda ise ağırlık enformal eğitim şeklinde olmaktadır. Hatta çağımızın toplumlarının eğitimi sadece formal anlamda belirli dönemler içerisinde gerçekleştirmek durumunda olmadığı dahi iddia edilmektedir (Saylan, 2015, s. 9). Eğitim aslında bu bakış açısı ile bakıldığında yaşam boyu devam eden dinamik bir yapı olarak karşımızda durmaktadır (Saylan, 2015, s. 9).

Eğitim olgusu insanın varoluşuna dayandırılmakla birlikte son yüzyıllarda özellikle davranış bilimlerindeki gelişmelere paralel olarak eğitime bakışın, süreçlerinin ve sonuçlarının değişmesi gerektiğine işaret edilmektedir (Saylan, 2015, giriş). Günümüzde ayrıca toplumların, sosyal, siyasal, kültürel, ekonomik vb. yönlerden çeşitli gelişmelere tanıklık ettikleri de göz önünde bulundurulursa (Genç, 2017, önsöz) tüm bunlardan eğitimin etkilenmesi kaçınılmazdır. Bu değişimler yeni paradigma arayışları doğurmuştur. Özden (1999) Khun’un birbiriyle yarışan farklı bilimsel yaklaşımlara “paradigma” adını verdiğini, “Bilimsel Devrimlerin Yapısı adlı eserinde (1962) paradigmayı “belli bir topluluğun üyeleri tarafından paylaşılan inançların, değerlerin, tekniklerin bütünü” olarak tanımladığından bahsetmektedir (s.16).

Resim 1. Kişilerin yaşamında var olan formal ve informal eğitim biçimleri metaforik olarak DNA çift sarmalı yapısına benzetilerek gösterilmiştir. (özgün grafik)

Günümüzde saptadığımız bu yeni yaklaşımlar şunlardır: Yaşam Boyu Öğrenme, Serbest Zaman Eğitimi, Yaratıcı Drama, Probleme Dayalı Öğrenme, İşbirliğine Dayalı Öğrenme, Beyin Temelli Öğrenme, Çoklu Zeka Kuramı, Yaratıcı Düşünme, Eleştirel Düşünme, Yansıtıcı Düşünme, Medya Eğitimi, Yapılandırıcı Yaklaşım, Öğrenen Okul, WEB Tabanlı Eğitim, Uzaktan Eğitim ve E-Öğrenme (Saylan, 2015, s.316-347.). Bu yeni yaklaşımların hayata geçirilmesi konusunda önderliği kim yapacaktır ve yapmaktadır? Her bir eğitim yönteminin kontrolsüz bir şekilde hayata geçirilmesi ve eğitimde adaletsizlik ileride ne tür bir sorun çıkaracaktır? Bu sorunlar hangi disiplinler aracılığı ile aşılabilecektir? Tüm bu konular hala tartışılan ve güncelliğini koruyan sorulardır.

Tıp Bilimine gelince; hastalık nedenleri ve tedavisi ile ilgilenen bir bilim dalı olmanın yanı sıra aynı zamanda sosyal bir bilimdir ve sosyal bir varlık olan insandan bağımsız düşünülemez. Dolayısı ile insanın varlığını sürdürdüğü her alanda (eğitim, spor, sanat, astronomi vb.) tıp bilimi de olacaktır. Üstelik tıp bilimi hem halk sağlığının hem de bireysel sağlığın ayrılmaz bir bileşkesi şeklinde kendini gösterecektir. Buna paralel olarak sağlıksız toplumlarda eğitimin de genel olarak sağlıklı olduğundan bahsedemeyiz ve aynı zamanda kişilerin bireysel eğitimlerinin aksayacağı da ortadadır.

Yine tıptaki gelişmeler ve tedavi seçeneklerinin artması eğitimin doğrudan önünü açan ve katkı veren faktörler olarak öngörülebilir. Örneğin günümüzde öğrenme güçlüğü ve dürtü kontrol bozukluğu olan ya da organik sorunları bulunan bireylerin tıbbi yardımla sağaltılarak formal eğitim hayatına döndürülebilmesi sağlanabilmektedir. İşitme engelli bireylerde işitme cihazı, görme bozukluğu olan bireylerde gözlük gibi yardımcı aletler kullanılarak eğitimin kolaylaştırılması da örnekler arasında sayılabilir. Bizzat tıptaki gelişmeler sayesinde -insan beyni ve fonksiyonları keşfedildikçe- yeni eğitim modelleri geliştirilebilecek; hatta bazı eğitim modellerinin sakıncaları yine tıp sayesinde ortaya koyulabilecektir. Örneğin beyin temelli öğrenme metodu nöroloji biliminin ilerlemesi ile ortaya çıkmıştır (Uğurlu, 2015, s.195). İleride bu konu farklı yönleri ile tartışılacaktır.

Günümüzde bilişim teknolojileri konusunda yaşanan gelişmelerin internet temelli, multimedya, animasyon ve interaktif eğitim gibi bilişsel kavramların eğitim ve öğretimde yoğun bir şekilde kullanılmaya başlandığı ifade edilmektedir (Daban, 2013, s.247). Binary sistem olarak bilinen ve 2 tabanlı sayı sisteminden oluşan bilgi akışı tablet bilgisayarlarla artık eğitim sistemimizde anasınıfı seviyelerine hatta erken çocukluk dönemlerine dahi ulaşır haldedir. Bunun erken dönem olumlu ve olumsuz etkileri de yine tıp bilimi ile açığa çıkacaktır ve çıkmaktadır. Konu 1990'lardan beri tıp dünyasında tartışılmaktadır (Arısoy, 2009, s.55; Yong, 2007, s.671). Hatta Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) bu konu ile bağlantılı olan “monitör bağımlılığı”nın bir ruhsal bozukluk olarak DSM-5 / 2018 (*Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Fifth Edition, 2018*) tanı listelerine girmesi yönünde çalışmalar başlatmıştır (www.ntv.com.tr). Günümüzde “çeşitli dürtü kontrol bozuklukları” kavramı içerisinde değerlendirilmektedir (DSM-5 update October 2018 Supplement to Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders).

Tüm bu örneklerden hareketle; son yüzyıldaki değişimler diğer yüzyıllardan farklı olarak eğitim uygulamalarında (öğretme ve öğrenme biçimlerimizde) hızlı bir yol gösterici paradigma oluşturmayı bunu da insan sağlığına uygun yapmayı yani tıp biliminin yardımını gerektirmektedir.

Arslan ve Eraslan (2003) tarafından “eğitim uygulamalarımızdaki sorunsallar döngüsünün, günümüz eğitim anlayışının, bilgi toplumunun taleplerine karşı olan yetersizliğinden kaynaklandığı, eğitim sistemimizin modern ve post modern eğitim paradigmaları arasında sıkışıp kaldığı” ileri sürülmektedir (s. 13). İşte bu noktada sadece paradigma oluşturmak değil aynı zamanda eğitim sorunlarının çözümünde her bilim dalından gelecek destek de önemsenmeli ve gerekli konularda görüş alınmalıdır. Özellikle yeni eğitim modelleri uygulanmadan önce tıp bilimi ve diğer disiplinlerden görüşler alınmalı, pilot uygulamalarla ve bilimsel gerçeklerle test edilerek hayata geçirilmelidir.

Bu çalışmanın amacı eğitimde yeni paradigma arayışında tıp biliminin desteklediği insan temelli yaklaşımların belirlenmesi ve aynı zamanda eğitim bilimine tıp biliminin katkısının medyaya yansımalarının araştırılmasıdır. Çalışmada ilk aşamada tek oturumda arama motoruna anahtar kelimeler (eğitim, tıp, paradigma) aynı anda aralarına virgül konarak girilmiş; bu konudaki güncel haber verileri gruplanarak analiz edilmiştir. İkinci aşamada ise bu veriler içerisinden istatistiksel olarak anlamlı olanlar ilgili literatür incelenerek düzen dahilinde aktarılmış ve tartışılmıştır.

Çalışma kapsamında; “Eğitimde yeni paradigmlar nelerdir? Paradigma arayışında tıp bilimi bunun neresindedir? Gelecekte eğitim ve tıp bilimi nasıl ortaklaşabilecektir?” şeklindeki sorulara da yanıt aranmaya çalışılmıştır.

Elde edilen bulgular sentezlenerek eğitim uygulamalarındaki yeni paradigma arayışında argümanlar, beklenen ve geçici sonuçlar aktarılacak; tıp ve eğitime katkısının hangi noktalarda olabileceği belirlenmeye çalışılacaktır.

YÖNTEM

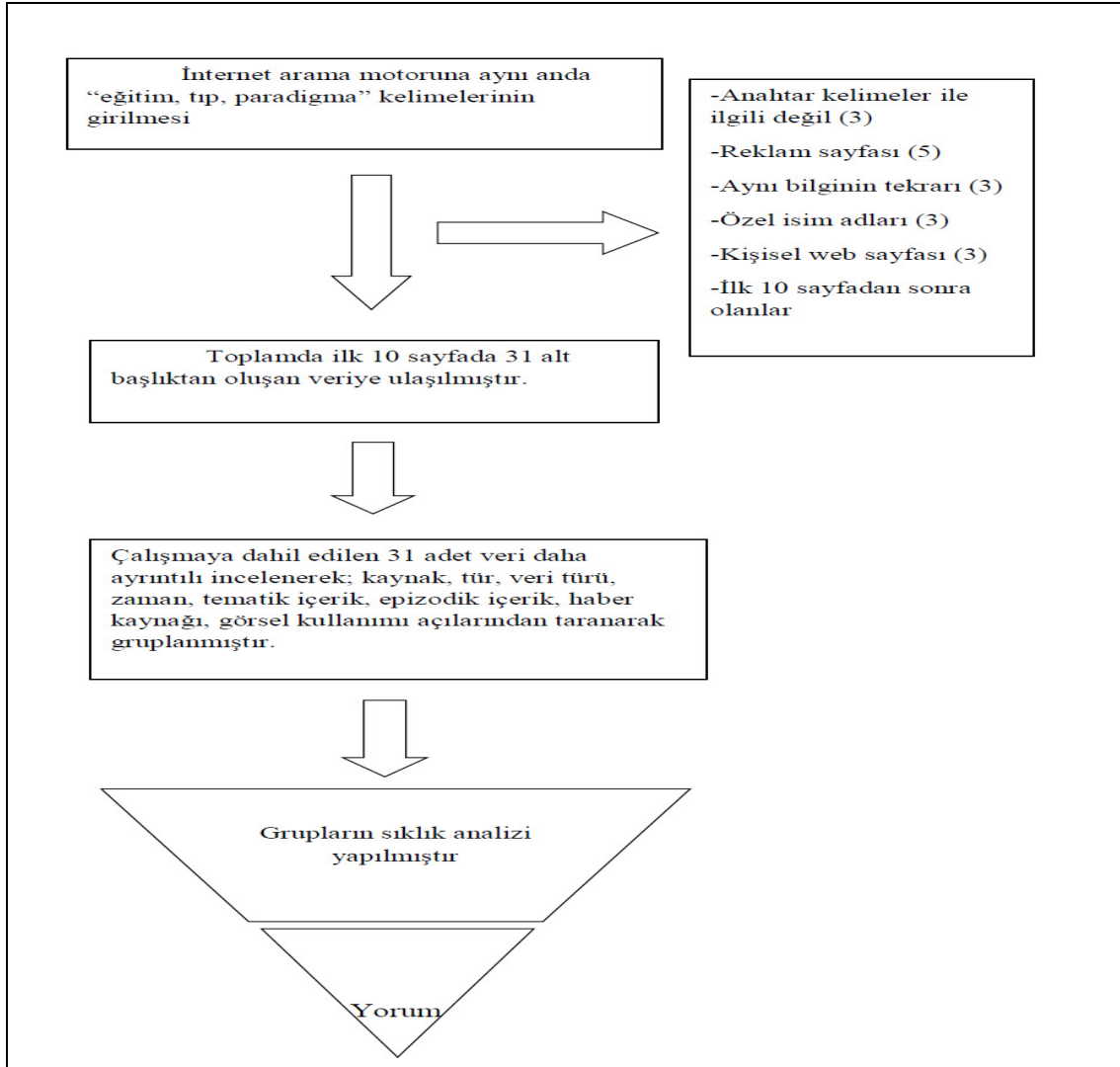
Bu çalışmanı birinci ayağını oluşturan konu ile ilgili veriler bilgisayar ağı kullanılarak elde edilmiştir. 09.03.2019 tarihinde Google arama motoruna konu ile ilgili anahtar kelimeler (eğitim, tıp, paradigma) aynı anda aralarına virgül konarak girildiğinde ilk 10 sayfada toplam 48 adet veri başlığına ulaşılmıştır. Verilerin tekrar edildiği sayfalar (n=3), anahtar kelimeler ile ilgisi olmayan sayfalar (n=3), salt reklam sayfaları (n=5), kişisel web sayfaları (n=3), özel isim adları (n=3) ve 10 sayfadan sonra ulaşılabilen alt başlıklar değerlendirmeye alınmamıştır. 31 alt başlık çalışmaya alınmıştır. Toplamda elde edilen bu 31 alt başlıktan oluşan verinin genellikle medya araştırmalarında kullanılan ve tarafımızca belirlenen 8 özelliği (kaynak, tür, veri türü, zaman, tematik içerik, epizodik içerik, haber kaynağı, görsel kullanımı) tek tek taranmış ve derlenmiştir. Veriler SPSS (version 11.0)(SPSS Inc., Chicago, USA) kullanılarak analiz edilmiştir (Bkz. Araştırma akış şeması- Şekil 1.)

Kaynaklar; ulusal, uluslararası ve yerel kaynaklar şeklinde alt başlıklar oluşturularak incelenmiştir. Tür; kitap, makale, haber, kongre, demeç, konferans, duyuru sayfası ve röportaj sayfası olarak sınıflandırılmıştır. Veri türü; tematik (bir tema etrafında oluşan), epizodik (ayrı olaylardan oluşan), tematik ve epizodik (hem bir tema etrafında oluşan hem de ayrı olaylardan oluşan) şeklinde sınıflandırılmıştır. Zaman aralıkları; 2019-2010, 2010-2000, 2000-1990 ve 1990-1980 olarak belirlenmiştir. Tematik içerik başlıkları; eğitimin tanımı, tıp tanımı, eğitimin önemi, tıbbın önemi, eğitim ve tıbbın önemi, paradigma, eğitim-tıp-paradigma olarak belirlenmiş ve bu başlıklara göre analiz yapılmıştır. Epizodik içerik başlıkları; kurum ve kuruluş haberleri, reklam, kişilerin bilgi paylaşımı, anahtar kelimeler ile ilgili reklam amaçlı bilgi paylaşımı, kişilerin bilgi paylaşımı, yayınevi bilgi paylaşımı ve haber ajansı bilgi paylaşımından oluşmaktadır. Haber kaynakları; Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, diğer hükümet temsilcileri, sivil toplum kuruluşları, dış haber kaynakları, kişiler, yayınevi, akademik (üniversite vb.) olarak belirlenmiş ve bu şekilde incelenmiştir. Çalışmaya dahil edilen sayfalarda görsel kullanımı olup olmaması da ayrı bir değerlendirme başlığını oluşturmuştur.

Çalışmanın ikinci ayağında ise konu ile ilgili ulusal ve uluslararası literatür bilgisayar ağı ve yazılı bilgi kaynakları aracılığı ile toplanmıştır. Literatür taraması yapılırken eğitim bilimi ve tıp bilimi ile ilgili literatür taraması yapılmış ve konumuz ile ilgili olanlar özellikle tartışma bölü-

münde kullanılmıştır. Çalışmanın birinci ayağından elde edilen veriler ve istatistiksel olarak anlamlı bulunanlar literatür eşliğinde tartışılmıştır.

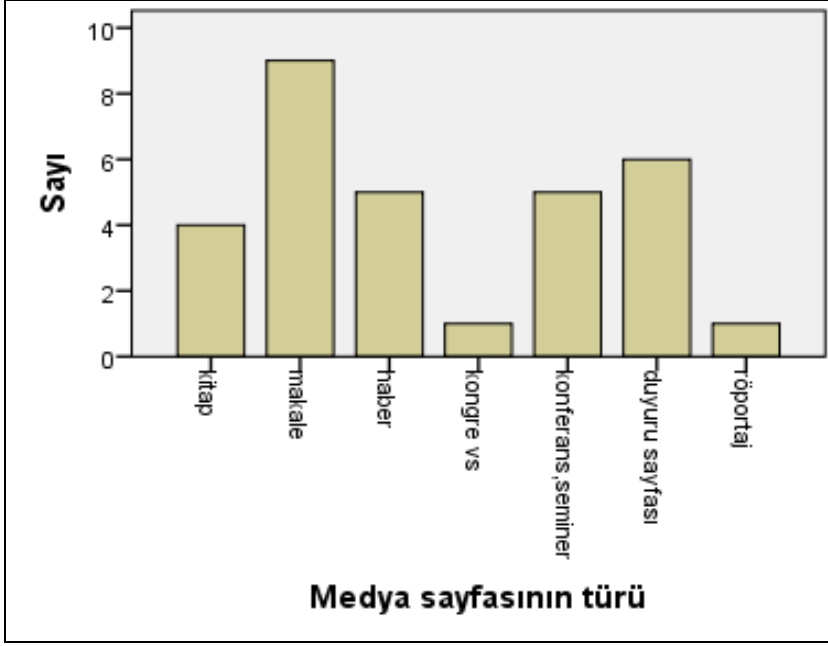
Eğitim; bireyin kendi yaşantısı yoluyla davranışlarında kalıcı izli davranış değişikliği meydana getirme süreci olarak tanımlanmaktadır (Saylan, 2015, s.193). Bilim ise üzerinde anlaşılır bir tanımlanmamakla birlikte, gerçeği sistemli bir şekilde bulmaya çalışma olarak ifade edilmektedir. Eğitimin bilimsel temelleri ise eğitimin tanımında geçen temel öğelerin birbiri ile ilişkilerini incelemektedir (Saylan, 2015, s.193). Biz bu çalışmada bilim dalları içerisinde tıp biliminin eğitim bilimindeki temel öğelerin ilişkilendirilmesindeki rolünü inceledik.

Şekil 1. Araştırma akış şeması gösterilmiştir.

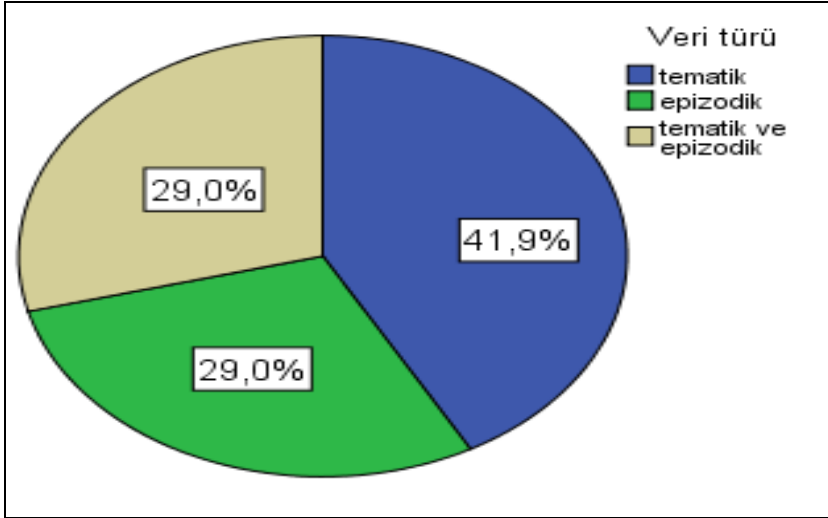
BULGULAR

Çalışmanın birinci ayağında arama motoru aracılığı ile ulaşılan ve çalışmaya dahil edilen ulusal sayfa sayısı 30, yerel sayfa sayısı 1 olup; uluslararası veri sayfası saptanmamıştır. Toplanan veri sayfalarının yüksek oranda (%90,3) son on yıla (2010-2019) ait olduğu, kalan veri sayfalarının (% 9,7) ise 2000-2010 yıllarına ait veriler olduğu tespit edilmiştir. Son 20 yılda medyaya yansıyan eğitim ve tıp konulu sayfalar analiz edildiğinde %29 oranında makale, %19,4 duyuru sayfası, %16,1 haber, %16,1 konferans/seminer, %12,9 kitap, %3,2 kongre ve yine %3,2 oranında röportaj sayfası olduğu saptanmıştır. (Bkz. Şekil 1.)

Şekil 2. Ulaşılan medya sayfası türleri gösterilmiştir.

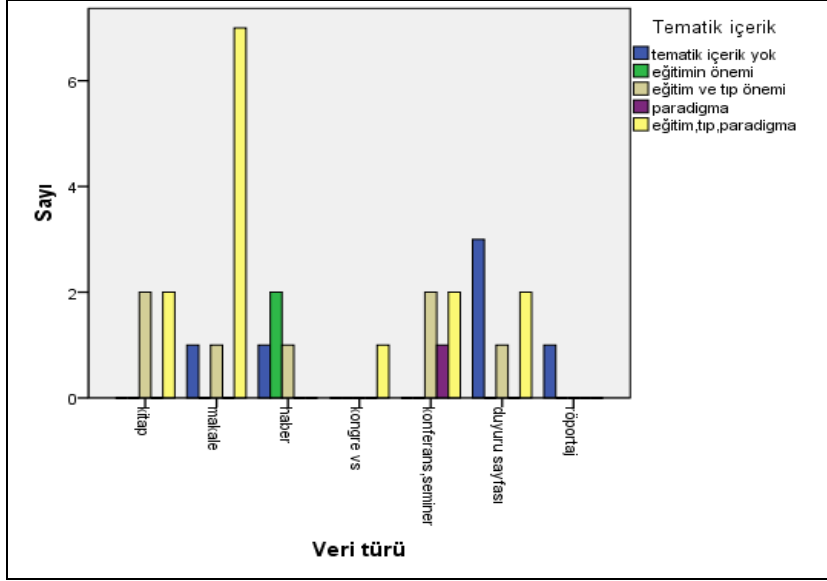
Veri türlerinin ise en çok “tematik” (% 42) ardından eşit oranda (% 29) “epizodik” ve “tematik ve epizodik” olduğu tespit edilmiştir. (Bkz. Şekil 2.)

Şekil 3. Veri türleri ve dağılımı gösterilmiştir.

Medya taramasında eğitim bilimine tıp biliminin katkısının doğrudan konu edildiği hiçbir haber ya da bilgi sayfasına ulaşılmamıştır. Ancak dolaylı olarak eğitim ve tıp konularının işlendiği hatta eğitim bilimindeki değişikliklerden tıp eğitiminin nasıl etkilendiğine dair haber sayfalarına ulaşılmıştır ve bu sayfaların oranı %67,8 olarak saptanmıştır. Son yıllarda konu ile ilgili literatürün de buna paralel olduğu söylenebilir. Literatürde doğrudan bu konuyu ele alan bir çalışmaya rastlanmamıştır. Oysa her bir konu başlığının ayrı ayrı ele alındığı çok sayıda çalışmaya ulaşılmaktadır.

Çalışmamızda eğitim ve tıp eğitimi konularında yeni paradigma oluşturulması konusundaki tematik içerikli internet sayfası oranı %46,7 olarak saptanmıştır. Üstelik bu konuyu ele alan kaynakların %50 si makale, %14,3’ ü kitap, %14,3’ ü konferans/seminer, %14,3’ ü duyuru sayfası niteliğinde ve %7,1’ i kongre türündedir. (Bkz. Şekil 2.)

Şekil 4. Ulaşılan medya sayfası türleri tematik içerik bakımından taranmış ve veri türlerine göre dağılımları gösterilmiştir.

Çalışmada ayrıca epizodik içerikli sayfaların analizi de yapılmış ilginç bir şekilde istatistiksel anlamlı verilere ulaşılmıştır. Epizodik içerikli haber sayfası oranı %59,3 tür. Bunların dağılımları (kurum ve kuruluş haberleri, reklam, kişilerin bilgi paylaşımı, anahtar kelimeler ile ilgili reklam amaçlı bilgi paylaşımı, kişilerin bilgi paylaşımı, yayınevi bilgi paylaşımı ve haber ajansı bilgi paylaşımı) veri türlerine göre aşağıdaki tabloda özetlenmiştir. (Bkz. Tablo 1.) Epizodik içerikli sayfalarda özel eğitim kurum ve kuruluşlarının gerek reklam gerekse toplumu bilgilendirmek amaçlı bu konuda sık paylaşımında buldukları dikkat çekici bulunmuştur.

Tablo 1. Ulaşılan Medya Sayfası Türleri Epizodik İçerik Bakımından Taranmış ve Veri Türlerine Göre Dağılımları Gösterilmiştir.

VERİ TÜRÜ		EPİZODİK İÇERİK n; %						Toplam
		Epizodik içerik yok	Kurum ve kuruluş haberi paylaşımı	Reklam	Kişilerin bilgi paylaşımı	Yayınevi bilgi paylaşımı	Haber ajansı	
Kitap		3	0	0	0	1	0	4
		25,0%	,0%	,0%	,0%	33,3%	,0%	12,9%
Makale		5	0	1	1	2	0	9
		41,7%	,0%	100,0%	25,0%	66,7%	,0%	29,0%
Haber		0	0	0	1	0	4	5
		,0%	,0%	,0%	25,0%	,0%	100,0%	16,1%
Kongre vs.		1	0	0	0	0	0	1
		8,3%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	3,2%
Konferans, seminer		2	2	0	1	0	0	5
		16,7%	28,6%	,0%	25,0%	,0%	,0%	16,1%
Duyuru sayfası		1	5	0	0	0	0	6
		8,3%	71,4%	,0%	,0%	,0%	,0%	19,4%
Röportaj		0	0	0	1	0	0	1
		,0%	,0%	,0%	25,0%	,0%	,0%	3,2%
Toplam		12	7	1	4	3	4	31
		38,7%	22,6%	3,2%	12,9%	9,7%	12,9%	100,0%

TARTIŞMA

Uygarca yaşamanın temeli olan eğitim konusunu yalnız başına ele alırsak; hiç kuşkusuz bir toplumun gelişmesini sağlayan temel dinamiklerin başında gelmektedir (Budak, 2009, s.693; Saylan, 2015, s. önsöz). Çalışmada bilgisayar taramasından elde edilen sonuçlar da bu yönde olup eğitimin önemini vurgulandığı tematik haber sayfası oranı %77,4 olarak saptanmıştır. Bu konudaki çalışmalarda ve haber sayfası vurgularında özetle; “eğitimin endüstri çağını enformasyon çağından ayırt eden değişikliklere ihtiyacı olduğu ifadesi” güçlendirilmektedir diyebiliriz (Genç, 2017, s. önsöz). Ayrıca bilgi çağının eğitiminin, toplumların birbirlerine kalın sınırlarla kapalı olduğu ve birbirleri arasında etkileşimin daha az olduğu dönemlerdeki gibi ağırlıklı olarak belirli değerleri aktaran ve önceki kuşakların yaptıklarını yineleyen değil, yeni şeyler yapabilme yeteneği olan insanları yetiştirmeyi temel amaç edinen yapıda olması gerektiği de ifade edilmektedir (Genç, 2017, s. Önsöz; Saylan, 2015, s. giriş; Erdoğan,1999, s.1; Parlar, 2012, s.193). Buna göre eğitim konusunda yeni arayışların her zaman olacağı açıktır. Tematik haber sayfalarında da genellikle bu konu ön plana çıkmaktadır.

Çalışmamızda eğitim ve tıp eğitimi konularında yeni paradigma oluşturulması konusundaki tematik içerikli internet sayfası oranı %46,7 olarak saptanmıştır. Üstelik bu konuyu ele alan kaynakların %50 si makale, %14,3’ ü kitap, %14,3’ ü konferans/seminer, %14,3’ ü duyuru sayfası niteliğinde ve %7,1’ i kongre türündedir (Bkz. Şekil 2.).

Tüm bu veriler eğitimde uygulanacak en doğru yöntemi bulmaya yönelik arayışların değişen dünya koşullarına paralel olarak sürmekte olduğunu, üstelik bu çalışmaların daha çok akademik çevrelerde yoğunlaştığını göstermektedir. Bu noktada çalışmanın başında kurgulanan “tıp bilimi de dahil farklı disiplinlerden faydalanılmalı, yeni eğitim uygulamaları bilgi toplumunun hızına uyulanmalıdır” hipotezi yerini korumaktadır.

Ayrıca tüm bu yayınların içerik ve zaman analizinden eğitimin önemli olduğu ve güncel olması gerektiği ancak eğitim ve öğretimin nedenleri, süreçleri ve sonuçları konusunda farklı bakış açıları olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca konumuz olan insan eğitimi söz konusu olduğunda tüm disiplinlerden faydalanılması gerektiği de yayınlarda sıklıkla ve açıkça ifade edilmektedir (Bkz. Tablo 1). Epizodik içerikli sayfalarda özel eğitim kurum ve kuruluşlarının gerek reklam gerekse toplumu bilgilendirmek amaçlı bu konuda sık paylaşımda buldukları da dikkat çekicidir. Bilindiği gibi Ülkemizde genellikle yeni eğitim modelleri ilk olarak özel okullarda hayata geçirilmektedir ve bu konu reklam içeriği olarak sıkça kullanılmaktadır. Epizodik içerikli sayfalarda reklam amaçlı paylaşımların oranının yüksek olması (%71,4) Ülkemizde yeni eğitim sistemlerinin veya modellerinin deneme yeri olarak özel eğitim kurumlarının görülmesinin bir yansıması olarak yorumlanmıştır.

Eğitimin toplumsal bir olgu olduğu, hayatın bir ürünü olup, kendisinin de toplumun etkisinde kaldığı yazarlarca ifade edilmiştir (Uğurlu, 2015, s.17; Saylan, 2015, s.1). Bu ilişkiyi eğitim sosyolojisi incelemektedir. Yapılandırılmış eğitim faaliyetleri de kaçınılmaz bir şekilde sosyal ortamlarda gerçekleştirilmektedir (Uğurlu, 2015, s.55). Eğitim ve öğretimin sosyal ortamlarda gerçekleşen bir olgu olması ve öğrenimin sosyal olgulardan etkilenmesine karşın temelde eğitim ve öğretimin bireyle ilgili konular olması konuyu karmaşıktırmakta ve bu noktada diğer bilim dallarından yararlanmak gerektiği ileri sürülmektedir (Uğurlu, 2015, s. 55). Bu anlamda en çok katkıyı da psikolojinin sunduğu ifade edilmektedir (Uğurlu, 2015, s. 55). Eğitim psikolojisi ve alt dalları olan “Gelişim psikolojisi” ve “Öğrenme Psikolojisi” özellikle bu konu ile ilgilenmektedir. Ek olarak eğitim felsefesi, eğitim hukuku, eğitim antropolojisi, sanat, ekonomi eğitimde yer bulmuş başlıca disiplinlerdir. Ancak bu disiplinler arasında tıp bilimi yine direkt olarak geçmemektedir. Oysa bir *Türk Atasözü* bunu yalanlar niteliktedir: “Sağlam kafa sağlam vücutta bulunur.” Sanki gizli bir el tıp biliminin katkısını diğer bilim dallarına dağıtmış ve tıp oyun dışı bırakılmıştır. Tıp bilimi olmadan eğitim biliminin ilerleyemeyeceği ve gelecekte de yan yana olacakları bu makalede adım adım ispatlanacaktır. Bunun için çöldeki bir su kuyusu metaforunu kullanabiliriz. Burada çöl bilgi eksikliği olan toplumu ya da bireyi, su kuyusu formal veya

informal eğitim çevresini temsil etmektedir. Su kuyusunun bir parçası olan seren (kovayı kuyuya indiren tahta direk) bilgiyi aktarmaya yarayan tüm yapıları, su kovası ve onu kullanan kişi öğretmeni ve su kovasının içerisindeki su da ham bilgiyi temsil etmektedir (Bkz. Resim 2, 3 ve 4.). Bu benzetme üzerinden hareketle su kuyusunun “eğitim” tarihsel serüveni bakımından hangi noktada olduğu ve yeni arayışlardan “seren” giriş bölümünde bahsedilmiştir. Çalışma sonuçları yakın tarihimiz baskın olmakla birlikte eğitim biliminin tarihsel serüveninde hep bir arayış olduğuna işaret etmektedir.

Resim 2, 3 ve 4. Eğitim ve eğitim uygulamaları su kuyusuna benzetilmiştir. (özgün resim)

Çalışmamızda eğitim alanında yeni paradigma oluşturulması gerektiğini konu edinen medya sayfası oranı %48,4 çıkmıştır. Neredeyse her iki veriden biri bu konuya değinmeden geçememektedir. Bunların da %64,3’ü tematik içerikli sayfalardan, %35,7’si hem tematik hem de epizodik sayfalardan oluşmaktadır. Tematik içerik (eğitimde paradigma konusunu ele alan ve almayanlar) ve tür karşılaştırması yapıldığında bunlar arasında yine en fazla (%50) makale türünde yayınların yer aldığı saptanmıştır. Makaleler de en çok bağımsız akademik dergi (%62,5) ve üniversite uzantılı dergi (%18,2) kaynaklı çıkmıştır ($p \leq 0.05$). Makalelerin de %88,9 oranında 2010-2019 yılları arasında yayımlandığı saptanmıştır. Tüm bu veriler ışığında son yıllarda akademik çevrelerde eğitimde yeni paradigma arayışları yani “seren” konusunda değişim talepleri olduğundan söz edebiliriz.

Bu konudaki farklı bilimsel yaklaşımlara geçmeden bazı konuların açıklanması yerinde olacaktır. Sanayi sonrası toplum, sanayi toplumundan sonra olup bu toplumun adı *bilgi toplumu* olarak adlandırılmaktadır (Parlar, 2012, s.194; Kumar, 2010, s.164). Bilgi toplumun ürünü olarak da bilgi ve teknoloji gösterilmektedir (Parlar, 2012, s.194; Kumar, 2010, s.140). Bilgi toplumunun yükselen değerleri arasında hızlı teknoloji dönüşümü, hızlı değişme ve gelişme, insan kaynağına ilgi, bilgiye dayalı organizasyonlar, öğrenen örgütler, bilgi insanı ve sürekli öğrenmeyi alışkanlık haline getirmesi gereken insan modeli sayılmaktadır (Parlar, 2012, s.195). Bilgi işçilerinin egemen olduğu bu toplumda da eğitim sistemine ve okullara yeni ve zorlu talepler yöneltileceği, öğrenme biçimlerimizde çok kesin ve hızlı biçimde değişimler olacağı, ne öğrendiğimiz ve öğrettığımız, hatta bilgi derken neyi kastettiğimiz konusunda da bir takım değişikliklerle karşıya kalacağımız ifade edilmektedir (Arslan vd., 2003, s.160; Drucker vd., 1994, s. 237).

Bilgi toplumunda egemen olan *üretim paradigması* bilgi tabanını değiştirdiği gibi eğitimi insanın tanımını ve öğrenme-öğretmeye ilişkin yaklaşımları da etkilemektedir (Genç, 2017, giriş). Eğitim Biliminin bu değişime hızlıca ayak uydurması ve ne yöne gideceği konusunda da emin olması gerekmektedir.

Beyin ile ilgili bilimsel bilgilerden sonra eğitimcilerin gittikçe daha fazla oranda “Beyin Temelli Öğrenme” yöntemine yani “seren” e güvendikleri ifade edilmektedir (Saylan, 2015, s.324). Öğrenmenin temelinde sinir sistemi ve beyin yer almaktadır. Bu yöntemin ilkeleri şu şekilde toplanmıştır:

- İnsan beyni aynı anda bir çok işlem yapabilir.
- Beyin fizyolojik bir organdır ve öğrenme fizyoloji ile ilgilidir.
- Anlam arayışı doğuştandır ve beynimiz için yaşamsaldır.
- Anlamı araştırma örüntüleme yoluyla olur.
- Duygular ve biliş birbirinden ayrılmaz. Duygular bellek için çok önemlidir.
- Beyin parça ve bütünleri eş zamanlı olarak işler.
- Öğrenme hem odaklanmış dikkati hem de çevresel algılamayı içerir.
- Öğrenme bilinçli ve bilinçsiz süreçleri içerir.
- Uzamsal bellek ve ezberleyerek öğrenme sistemi olmak üzere iki tür bellek vardır.
- Öğrenme teşvikle artar, korku ile azalır.
- Her beyin kendine özgü ve tektir.

Bütün bu yeni yaklaşımlardan tıp eğitimi de nasibini almıştır: “Başlangıçta yapılandırılmamış, usta-çırak temelli bir eğitim iken bilim alanlarındaki gelişmelere bağlı olarak 19. Yüzyılda disiplin-temelli bir eğitime evrilmiştir. Yirminci yüzyılın ikinci yarısının başlarında Dünyada ve Ülkemizde *entegre eğitim* diye bilinen yenilikçi bir yaklaşım ortaya çıkmıştır. Yirminci yüzyılın son çeyreğinde başlayan ve seksenlerin sonrasında giderek ivmelenen ABD ve İngiltere’nin başını çektiği yeni bir tıp eğitimi gündeme gelmiştir. Bu eğitim yaklaşımı öğrenci-merkezlidir, yeterliliklere ve kazanımlara odaklanılmaktadır. Erişkin eğitiminin temel ilkeleri üzerinde şekillenen eğitsel stratejiler kullanılmaya başlanmıştır. Bu dönemin önce çıkan eğitim stratejilerinden biri probleme-dayalı öğrenme (PDÖ) dür. PDÖ, öğrencilerin sağlık sorunları üzerinden temel ve klinik bilgileri entegre biçimde ele almalarını sağlamaktadır. Öğrencilerin yapılandırılmış bir yaklaşımla bilim-araştırma konularına eğilmeleri sağlanmaktadır. Bu eğitim yaklaşımının bir diğer önemli unsuru topluma-dayalı tıp eğitimidir. Yirmibirinci yüzyılın başından itibaren bilgisayar teknolojilerindeki büyük gelişmelere koşut olarak teknolojinin tıp eğitiminde giderek yaygınlaştığı görülmektedir. Görsel materyaller, simülasyonlar, ağ-tabanlı eğitim materyalleri bunlardan bazılarıdır”. (<https://tip.ieu.edu.tr/yeninesiltipegitimi.php>) [Erişim Tarihi: 15.03.2019]

Eğitim alanında dünyadaki gelişmeler son yıllarda özel okullar ve üniversiteler aracılığı ile hayatımıza girmiştir. Çalışmada anahtar kelimeler girildiğinde pek çok özel üniversite ve okulun duyuru sayfaları karşımıza çıkmıştır. Bu sayfalarda eğitim yaklaşımları olarak yukarıda sayılan maddelerin pek çoğunun uygulandığından bahsedilmektedir. Diğer taraftan resmi eğitim kurumlarında böyle köklü bir değişim yaklaşımı sunulmamakta ya da uygulamada varsa bile yaygınlığı konusunda kesin yorum yapılamamaktadır. Çalışmada, Milli Eğitim Bakanlığı kaynaklı %6,7 oranında saptanan tematik içerikli haber sayfasının hiçbirinde yeni eğitim modellerinden söz edilmemektedir. %36,7 oranında tematik içerikli haber sayfası ile başı çeken Üniversitelerin %42,9 oranında bu konuya yer vererek yine başı çektikleri saptanmıştır. İkinci sırada (%35,7) yeni eğitim modellerini konu edinen kitap tanıtımı ile özel yayınevleri gelmektedir. Bu konuda sivil toplum kuruluşlarının da az oranda (%7,1) medyaya yansıyan sayfası bulunmaktadır.

Eğitimdeki paradigma arayışında tıp biliminin rolü nedir? Bu konuda çalışmamızda elde edilen bilgiler ve sonuçlar her ne kadar sınırlı olsa da Ülkemiz için umut vadetmektedir. Çalışmada eğitim, tıp ve paradigma konularındaki sayfaların %9,7 si 2000-2010 yıllarına ait iken 2010-2019 yılları arasında bu oranın %90,3’e çıkmaktadır. Üstelik haber kaynağı olarak en sık üniversite (%35,5), ikinci sıklıkta yayınevleri (%25,8) ve üçüncü olarak da kişiler (%19,4) olduğu saptanmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı %6,5 oranla sivil toplum kuruluşları ile aynı dereceyi paylaşarak 4. sırada yer almıştır. Üniversitelerin en çok duyuru sayfalarında bu konuya yer verdikleri (%45,5), bunu aynı oranda (%18,2) konferans ve seminer türünde sayfalar ile makale türünde sayfaların izlediği saptanmıştır. Milli Eğitim Bakanlığının ise sadece haber ve duyuru niteliğinde %6,5 oranında sayfa paylaştığı belirlenmiş; kitap, makale, kongre, konferans, seminer ve röportaj türünde haber sayfasına rastlanmamıştır. Bu sonuçlardan akademisyenlerin konuya el attıkları ve bu konuda çalışma yaptıkları ancak eğitim bakanlığımız düzeyinde henüz bu konuya yoğunlaşmadığı

söylenbilir. Çalışma verilerine göre sivil toplum kuruluşlarının bu konuda sınıfta kaldıkları ya da seslerini duyuramadıkları yorumu da yapılabilir. Oysa eğitimdeki gelişmelerin hep gündemde tutulması, gerek eğitim bakanlığımızca gerekse ilgili tüm çevrelerce araştırılıp incelendikten sonra uygulamaya geçilmesi gerekmektedir. Bizim gibi eğitimin örgün ve yaygın olduğu ülkelerde terazinin bir tarafının eksik olması başarıya ulaşmada en büyük engellerden biri olacaktır.

Çalışma çıktıları arasında ümit veren sonuçlardan bir diğeri haber sayfası içerikleri konusunda olmuştur. En çok tematik (%41,9) ardından hem tematik hem epizodik (%29) içerikli sayfalara ulaşılması konunun irdelendiğini göstermektedir. Bu da bu konuda çalışan bilimsel çevrelerce derinlemesine araştırma yapıldığı konusundaki savımızı kısmen desteklemektedir.

Ulaşılan sayfaların %96,8'i ulusal haber kaynaklı %3,2 si (sadece 1 haber sayfası) yerel haber kaynaklıdır. Ülkemizdeki eğitimin ulusal bir konu olarak görüldüğü ve basına da bu şekilde yansdığı; bu sonucun ayrıca eğitim sistemimizin “yaygın” olmasından kaynaklandığı ifade edilebilir.

Tüm bu veriler ışığında rahatlıkla eğitim sistemimizin dünyadaki örnekleri ile benzer şekilde bir arayış ve değişimin eşiğinde olduğu ifade edebilir. Ülkemizde bu değişimin önderliğini üniversitelerin yapacağı çalışmamızın verilerinden anlaşılmaktadır. Bu önderliğin sayesinde toplumsal bir kabul ve hükümetlerin istekli olması ile rahatlıkla yeni nesiller bu eğitim yöntemlerinden nasibini alabileceklerdir. “Üniversite” kelimesinin içinde elbette tıp bilimi ve diğer disiplinlerle uğraşan tüm akademisyenler, öğrenciler, personel ve tüm faaliyetler bulunmaktadır. Yani eğitimi şekillendirmek ve olgunlaştırmak yine eğitimin kendi içerisinden yani doğurdukları ile olacaktır.

Peki gelecekte eğitim ve tıp bilimi nasıl ortaklaşabilecektir? Eğitim aslında tüm bileşenleri ile ayrılmaz bir bütündür. Birinin eksikliği olması halinde diğer her parça anlamını yitirecektir. Öğrenen olmadığında öğreten, eğitim çevresi, yöntemler ve bilgi anlamını yitiriverecektir. Tıp ve diğer disiplinler bu dengeyi sağlamada eğitim bilimine yol göstericidir. Öğrenen kişinin ilgi alanlarının test edilmesi ve açığa çıkarılması eğitimde önemlidir. Bunun için günümüzde bir dizi psikiyatrik, mental ve yetenek testleri yapılmaktadır. Üstelik bu durum eğitici merkezli eğitimin yerini öğrencilerin merkezde olduğu bir eğitime bıraktığı günümüzde daha da önem kazanmıştır. Beynin yapısı ve fonksiyonları keşfedildikçe aynı kişinin pek çok alanda başarı gösterebileceği, ancak bazı konularda doğuştan yetenekleri olabileceği ortaya çıkmıştır. Yine *çoklu zeka kuramı* ile sadece dil ve matematik zekasını göz önünde bulunduran okullardaki klasik eğitim sistemi ve buna dayalı klasik zeka testleri zekanın eski tanımının tarihe karıştığı iddia edilmektedir (Saylan, 2015, s.326). Kişiselleştirilmiş öğrenme fırsatları sunulması, etkin bir danışmanlık sistemi kullanılması ve tüm bu karmaşada tıp bilimi ve diğer disiplinlerden faydalanılması sayesinde öğrenme sürecinin etkinliğinin artırılması sağlanabilecektir.

Dünya Sağlık Örgütü; sağlığı sadece hastalık olmaması değil fiziksel, mental ve sosyal yönden tam bir iyilik hali olarak kabul etmektedir (WHO 1946,1948). Dolayısı ile öğrenenin sağlığı eğitim için en önemli kriterlerden biri haline gelmektedir. Öğrenenin bilgiyi alabilecek durumda olup olmadığı, ya da bilginin ne kadarının öğrenen tarafa geçebileceği gibi konular da yine sağlık bilimi yani tıp sayesinde açığa çıkarılabilecek yönlerdir.

İnsanların beyinlerinin gelişiminde kritik dönemlerin yaşandığı beş süreç; dil, duygular, duyu-motor, işitme ve görme olarak sıralanmaktadır (Schunk, 2009, s.388). Yine tüm bunların gelişim dönemleri, hangi durumlarda aksayabileceği vb. konular tıp biliminin de konusudur. Hatta Nörolojinin (Sinirbilim) sinir sistemi ile öğrenme ve davranışların ilişkisini inceleyen kolu bile vardır. Bu alanda yapılan araştırmalar ve sonuçlarının son yıllarda eğitimcilerin dikkatini çekmeye başladığı ifade edilmektedir (Schunk, 2009, s.388). Bu araştırmaların sonucu olarak öğrenmenin; sinirsel bağlantıların oluşumu ve güçlenmesi olduğu, deneyimlerin tekrarının bağlantıları güçlendirdiği ortaya çıkmıştır. Erken eğitimin çok önemli olduğu ve öğrencilerin içine dahil olduğu, onların dikkatini çeken etkinliklerin daha iyi öğrenme sağlayacağı da ifade edilmektedir (Schunk, 2009, s.388). Tüm bu gelişmeler ve buluşlar eğitime ne oranda nasıl yansıtılacak elbette iki bilim dalı bunun ortak çalışmalarını yapacaklardır.

SONUÇ

Nitelikli insan eğitimi söz konusu olduğunda birçok faktörün etkisi bulunmaktadır. Kuşkusuz bu faktörlerin en önemlilerinden biri eğitim uygulamalarıdır. Gelecek, bu günün doğrusal bir uzantısı olmayacağı için bireye kendini ömür boyu geliştirebilme ve hayal edebilme yeteneğinin kazandırılması çağdaş eğitim anlayışının en önemli amacı olmalıdır. Yenilikler ve buna paralel gelişen yeni beklentiler de okul ve öğrenme ortamlarının yapısında bir değişimi zorunlu hale getirmektedir.

Eğitim metodları değişse bile öğretmenlerin eğitimdeki anahtar rolleri devam edecektir. Örgün eğitim sistemlerinin içinde bulunduğu bunalım, ancak diğer disiplinlerin desteği ve kaynakların akıllıca kullanılması ile aşılabilecektir. Müfredatlar oluşturulurken ilgili tüm disiplinlerden görüş alınması da uygun bir yaklaşım olacaktır.

Bilgi işçiliğinin egemen olduğu toplumlara doğru gidilirken tıp biliminin görevi belki de sadece insanlara bir metabolizmaları olduğunu ve insan olduklarını hatırlatmaktır. İnsanlığın devamı için besin kaynaklarına ve ekolojik dengeye ihtiyaç vardır. İnsan evrimi veya paradigmalara ne yöne uzanırsa uzansın tıp bunu hatırlatmaya devam edecektir. İncelemede eğitimdeki yeni paradigma arayışında insan temelli yaklaşımların ön planda olacağı, son 10 yılda bu konuda medyada görünürlüğün arttığı ve daha çok da akademik çevrelerce tartışıldığı ortaya çıkmıştır.

KAYNAKLAR

- Açıkgöz, K. Ü. (2003). *Aktif öğrenme*. İzmir: Eğitim Dünyası Yayınları.
- Arısoy, Ö. (2009). İnternet bağımlılığı ve tedavisi. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 1, 55-67.
- Arslan, M.M., & Eraslan, L. (2003). yeni eğitim paradigması ve Türk eğitim sisteminde dönüşüm gerekliliği. *Milli Eğitim Dergisi*, 160, 16.02.2018 tarihinde http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/160/arslan-eraslan.htm adresinden erişilmiştir.
- Budak, Y. (2009). Yaşam boyu öğrenme ve ilköğretim programlarının hedeflemesi gereken insan tipi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29 (3), 693-708.
- Daban, O., & Hatırlı, S. A. (2013). Uzaktan eğitim öğrencilerinin sosyo-ekonomik özellikleri ve istihdam beklentileri: SDÜ örneği. *SDÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1, 247-263.
- Drucker, F. P. (1994). *Yeni Gerçekler* (B. Karanakçı, Çev.). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- DSM-5 update October 2018 Supplement to Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders*. Fifth Edition Copyright 2018 American Psychiatric Association.
- Erdoğan, İ. (1999). Enformasyon bilgi toplumu dosyası; bilgi toplumu olmanın gerektirdiği eğitim paradigması. *Bilgi ve Toplum Dergisi*, 1,1.
- Genç, S. Z. (2017). *Değişen değerler ve yeni eğitim paradigması*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Genç, S. Z., & Eryaman, M. Y. (2017). Değişen değerler ve yeni eğitim paradigması. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 99-102.
- <https://www.ntv.com.tr/saglik/oyun-bagimliliği-akil-hastalığı-olarak-kabul-edilecek,LwZfSnckyEqwhv5YEmhtKg> [Erişim Tarihi: 15.02.2018]
- <https://tip.ieu.edu.tr/yeninesiltipegitimi.php> Eğitiminin En Kısa Tarihi [Erişim Tarihi: 15.03.2019].
- Kan, Ç. (2009). Değişen değerler ve küresel vatandaşlık eğitimi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 17 (3), 895-904.
- Kumar, K. (2010). *Çağdaş dünyanın yeni kuramları*. Ankara: Dost Yayınevi.
- Özden, Y. (1999). *Eğitimde dönüşüm, eğitimde yeni değerler*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Parlar, H. (2012). Bilgi toplumu, değişim ve yeni eğitim paradigması. *Yalova Sosyal Bilimler Dergisi*, 4, 193-209.

- Saylan, N. (2015). *Eğitim bilimine giriş*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Schunk, D. H. (2009). *Öğrenme teorileri (Eğitimsel bir bakışla)*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Uğurlu, C. T. (2015). *Eğitim bilimine giriş*. Ankara: Eğiten Kitap Yayıncılık.
- WHO. *Preamble to the Constitution of the World Health Organization as adopted by the International Health Conference, New York, 19-22 June 1946, and entered into force on 7 April 1948*.
- Young, K. S. (2007). Cognitive behaviour therapy with internet addicts: Treatment outcomes and implications. *Cyberpsychol Behav*, 10, 671-679.

EXTENDED ABSTRACT

Education is undoubtedly one of the fundamental dynamics that enable the development of a society. Many factors have an impact on qualified human education. Of course, one of the most important factors is educational practices. Educational practices are also under the influence of many disciplines and are carried to the present day and even the search for a new paradigm is observed in different time periods. The aim of this article is to examine the role of medical science in the search for educational applications that will address the needs of today's information society. As a method, Google search in a single session was chosen. Key words "education, medicine, paradigm" were entered together and at once. From the first 10 pages reached, 30 national and 1 local data pages were included in the study. The data obtained from these pages were classified for analysis. The data found to be significant as a result of statistical analysis and consistent with the aim of the study were discussed with respect to the literature. It was determined that the collected data sheets (90.3%) belonged to the last ten years (2010-2019) and the remaining data sheets (9.7%) belonged to the years 2000-2010. When the pages related with education and medicine, which were reflected in the media in the last 20 years, were analyzed, 29% article, 19.4% announcement page, 16.1% news, 16.1% conference / seminar, 12.9% book, 3.2% congress and 3.2% interview pages were determined. Data types were mostly "thematic" (42%) followed by "episodic" and "thematic and episodic" with an equal rate (29%). In our study, the thematic content of the new paradigm on education and medical education was found to be 46.7%. The rate of news pages with episodic content is 59.3%. In the pages with episodic content, it was found that private education institutions and organizations frequently shared this method both for advertising and for informing the public. Regardless of human evolution or paradigms, the contribution of medical science to other disciplines, particularly educational science, will be multifaceted and human-based; more studies are needed on this subject. Many factors have an impact on qualified human education. Undoubtedly, one of the most important of these factors is educational practices. Since the future will not be a linear extension of today, it must be the most important aim of contemporary education to provide the individual with the ability to develop and imagine himself throughout his life. In parallel, innovations and new expectations require a change in the structure of school and learning environments. Although the methods of education change, teachers' key roles in education will continue. The crisis of formal education systems can only be solved with the support of other disciplines and the wise use of resources. It will be correct to get ideas from all related disciplines in the creation of curricula. The task of medical science is to remind people that they have a metabolism and that they are human. Nutritional resources and ecological balance are necessary for the continuation of humanity. No matter how much human evolution or paradigms lie, medicine will continue to remind it.